

Catalunya sap que amb el triomf dels facciosos el seu esperit moriria. Per això farà pesar la seva força fins on calgui.

L'IDEAL

FRANQUEIG CONCERTAT

III-Núm. 107 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 céntims
LLEIDA: dissabte 12 de març de 1938. Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

FINESTRO

Els jardins abandonats

Sacosta la primavera. La florida anyal dels arbres comença i pel camp les violetes boscanes ja s'atreveixen a treure el cap. L'aire és dens d'olors de flors silvestres i els branquillons florits dels fruterars agencen el paisatge amb els seus pàl·lids i suaus colors.

Això a fora, a ple camp, en els nostres caminals de l'horta. A dins, però, a la ciutat sembla que la primavera no s'atreveixi a entrar hi. Hi ha pocs arbres i aquests encara estenen hieràticament els braços rígids de les seves branques clamant una bona esporgada. Cap flor, sinó és a l'ampit d'alguna finestra o al recès d'un balcó, no alegra els nostres carrers. I tenim jardins. Però són jardins que d'ençà de la revolta popular no han lluit més; estan abandonats per la desídia de no sabem qui i destrocats per la malvestat dels revolucionaris de crits i soroll. Pareix que ens haguem entestat a barallar nos amb la simpatia de les flors. I és trist que l'aspecte de la ciutat—sobretot en aquests dies primaverals—sigui encara gris sense ni una pinzellada de color ni una tèbia fragància de flor primerenca!

Voldríem trobar algun motiu que justificés aqueix lamentable estat en que es troben els jardins ciutadans. I no se'ns en acut cap. Voldríem creure que és degut, només, a que tota activitat es desplega, ara, per la guerra i que no hi ha temps per recordar-se de les flors. Tant de bó fos així! Però no ens ho empassem... Les plantes esparracades dels jardins de «Fernando», per exemple, de l'aten continuament un país abandonat molt fàcil d'esmenar. I no es fa. Per què?

Potser ara més que mai, enmig dels dolors de l'hora present no estaria de més deixar que la verdor i les colorines d'uns jardins ben cuidats regalesin al vianant una ocasió per veure que no tot al món—precisament ara—és destrucció i maldat, i potser aleshores s'adonaria que ja ha arribat el moment en què es comença a reparar el mal fet sense solta ni volta. I cal reconèixer que bona falta hi fa. No trobeu que ara que s'acosta la primavera valdria la pena començar a fer ho pels jardins?

Almenys així és demostraria que la sang no ha ofegat la mica de sensibilitat que teníem...

A. P.

Dos fantasmes: el "pla de mediació" i el "morbo separatista"

Una mica més de control

Aquest dies darrers hem assistit a una veritable ofensiva dels nostres comunistes lleidatans sobre alguns punts concrets, entre els quals es destaquen: uns suposats propòsits de mediació, i amagades finalitats separatistes per part de Catalunya. No s'ha estalviat tinta ni saliva. Des del seu òrgan local, i des de la tribuna s'ha parlat en termes tan crus i violents que semblava que aquella campanya tenia alguna justificació i que els perills al·ludits realment existien.

Es que té cap fonament l'actitud dels comunistes lleidatans? Ells sabran els motius que tenen en adoptar la posició indicada; però nosaltres, que no vivim a la lluna, i que per mitjà dels homes del nostre Partit que participen en les responsabilitats de Govern podem estar una mica informats, ens sembla que podem afirmar que, en el fons, la posició comunista està absolutament mandada de base i respon, únicament, a la singular psicologia política de multituds, pròpia d'un partit ultra-extremista, com ho és la del sector que hem al·ludit, i segons la qual la quietud equival a la mort.

Afanys de mediació! Es que les paraules reiterades i categòriques del Cap del Govern de la República, en declaracions de premsa i en discursos davant les Corts no han de dir res? El Dr. Negrín és un home que ens sembla mereixedor de confiança, per la seva honestat i per la gran dignitat, energia i intel·ligència amb que serveix patriòticament el seu càrrec. Cent vegades ha afirmat el Dr. Negrín que ací no hi ha altra conducta a seguir que la d'aixafar el feixisme. Ho ha dit en nom propi, reflectint una posició unànime de Govern, que no fa més que recollir un estat d'opinió també unànime de l'Espanya lleial. La guerra acabarà quan sigui, però en tots els sectors antifeixistes no hi ha possibilitat d'admetre res més que això: o els aixafem o morirem, però mai rendir-nos, i molt menys una política d'intriga i de pactes, com la que suposaria donar solvència a les veus de

sirena de la mediació. Hi ha, a més, al cap de l'Estat, una figura com Azaña, no cal pas oblidar-ho. Això és, el millor que en puresa, fortitud i lleialtat pot donar la severa ànima de Castella quan posada a fer bé les coses, ho concentra en un fill seu. Aleshores, qui pot, ni en somnis, concedir la més petita possibilitat de flexions d'esperit, de transigències punibles, quan, des del Cap de l'Estat fins al més humil i modest antifeixista no hi ha voluntat de res més que fer la guerra fins a la fi?

Això, que s'imposa lògicament no-més de pensar-hi una mica, ve avalat amb les referències directes que tenim dels nostres homes elevats a les funcions de Govern. Tal posició sorollosa no té cap fonament—ens diuen. Aleshores, com explicar el tripijoc promogut pels comunistes al volt d'un perill fantasma? Aneu a saber-ho. Però si que amb tota sinceritat els hem de dir que haurien de tenir una mica més de control i no adoptar actituds desplaçades. I si no fossin més que desplaçades, rail! En serien ells els únics perjudicats. Però no els costarà molt d'adonar-se, si hi mediten una mica, que davant el seu clamor pot sorgir certa desorientació en les masses, que no podria més que debilitar la confiança en el Govern. Perquè les coses poden reduir-se a un senzill dilema: els afanys de mediació tenen ambient entre nosaltres? Ja hem dit que creiem que no. Però si en tinguessis, hauria d'ésser amb la complicitat del Govern, o de part del mateix. I a espalles dels altres sectors. Aquella posició que seria una traïció al compromís antifeixista, no cal dir la gravetat que tindria, i, naturalment, tota campanya encaminada a parlar de mediació com d'un perill real, que tindria cert eco ací, ha de sembrar recels i desconfiances envers el Govern o, almenys sobre certs elements del Govern, amb minva enorme de la seva autoritat davant nostre i del seu prestigi a l'exterior.

Contribueix a rebuirar tot fonament a la versió mediatòria posada en circulació pels comunistes, l'examen real de

la situació militar. Són fresques a la nostra memòria les paraules del Dr. Negrín pocs dies després de la nostra perdua de Tero!; paraules a tal punt prometedores i tòniques que tot el país espera confiadament del nostre exèrcit jornades victorioses que iniciïn la fase final de la guerra. Mai un Cap de Govern, en les condicions que parlava el Dr. Negrín, no s'havia produït amb tanta segura confiança. Fins ens semblà que pecava per massa, naturalment que per no saber, com ell, els mitjans i els factors que hi ha en joc per a parlar tan categòricament com ell ho féu. Tot corre a demostrar, doncs, que la campanya comunista sobre la mediació és una baralla amb fantasmes, filla de l'afany de fer soroll, d'«agitar» per sistema tots els dies de totes les setmanes, una mica més de severitat i de control no sobraria. Ara, de cara a la guerra, i amb l'única finalitat de guanyar-la, ningú no «agita» si no és els comunistes. Ni els socialistes, ni els anarquistes, ni els republicans, ni els sindicalistes, ni els rabassaires es senten tocats pel vertigen de fer conferències, assemblees, ni clientela, ni de passar llista cada deu minuts i hem de creure que els comunistes no tenen el privilegi i l'exclusiva de patir per la guerra ni de sentir la causa antifeixista. Aquella coincidència, per alguna cosa serà. Que pensin els comunistes que el fet de constituir una excepció a la regla no fa més que revelar la injustícia, els perills, fins diríem la imprudència, si no hagués de molestar-los, d'adoptar actituds injustificades i sense el menor fonament.

Quan el Govern actual substituï el de Largo Caballero, per part de certs elements es posà en circulació que el Govern Negrín seria el de l'«abraçada de Vergara». La realitat s'ha encarregat d'esventar aquelles boires en forma d'infundis, i ens sembla que la mateixa fi espera a l'altre infundí de mediació.

I del «morbo» separatista, què en podem dir en termes seriosos? Molt poca cosa. Ací hi ha dinou mesos d'executòria per la part de Catalunya. Ací hi

(Segueix a la 2.ª plana)